

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของสมาชิกวุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีของนายเกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๙) ประกอบมาตรา ๒๖๘ และมาตรา ๒๖๖ (๑) หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

พิจารณาคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของนายเกษิต ภิรมย์ เบื้องต้นแล้วเห็นว่า เอกสารตราครุฑประทับคำสั่ง ลับมากและด่วนที่สุด ที่ กต. ๑๓๐๒/๒๓๑๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และที่ กต. ๑๓๐๓/๒๓๕๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ มีถึงนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการดำเนินการกับปัญหาระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชา โดยข้อความในข้อ ๒.๔ ให้รัฐบาล “เร่งการพิจารณาคดีต่าง ๆ ของพันตำรวจโท ทักษิณฯ ที่ยังค้างค้างอยู่” นั้น มีข้อความตามข้อกล่าวหาอยู่จริง

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๙) บัญญัติให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อกระทำการต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๘ โดยมาตรา ๒๖๘ บัญญัติว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะกระทำการใดที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๖ มิได้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งมาตรา ๒๖๖ (๑) บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่อง การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่หรือราชการส่วนท้องถิ่น และมาตรา ๑๘๒ วรรคสาม

บัญญัติให้นำมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) โดยมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารที่กระทรวงการต่างประเทศมีถึงนายกรัฐมนตรีเป็นเรื่องการเสนอแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ ขณะเกิดเหตุมีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย - กัมพูชา กรณีผู้ถูกร้องในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีบันทึก ถัดมาก เสนอแนะและวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียในการดำเนินนโยบายต่างประเทศไทย - กัมพูชา ถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเพื่อพิจารณาสั่งการ จึงเป็นการปฏิบัติราชการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในราชการปกติที่เจ้าหน้าที่โต๊ะ (เจ้าหน้าที่ที่ดูแลประเทศนั้น ๆ) จะต้องจัดทำบันทึกในลักษณะดังกล่าว เสนอขึ้นไปตามลำดับชั้น จนถึงปลัดกระทรวง และหากปลัดกระทรวงเห็นชอบก็จะเสนอถึงรัฐมนตรีว่าการ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป ดังนั้น ข้อความในเอกสารข้อ ๒.๔ ที่เสนอให้รัฐบาล “เร่งการพิจารณาคดีต่าง ๆ ของพันตำรวจโท ทักษิณฯ ที่ยังค้างค้างอยู่” จึงเป็นข้อเสนอแนะในทางการบริหารเท่านั้น มิได้ใช้สถานะหรือตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมแต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นว่า ข้อความดังกล่าวไม่เป็นการเข้าไปก้าวก่ายการทำหน้าที่ของข้าราชการประจำในกระบวนการยุติธรรม อันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ (๑)

วินิจฉัยยกคำร้อง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ